

I.

Oldtidsminder ere fredlyste i samme store Antal som i nærmest foregaaende Aar, og deres Værd og Betydning har været af lignende Art. Der er saaledes i 1904 ved særlig udstedte Deklarationer sikret 156 forskellige Mindesmærker. I tidligere Beretninger er gentagende udtalt, at dette Tal ligger højere, end det kan ventes opnaaet i kommende Aar, og at andre Dele af Arbejdet med de fredlyste Mindesmærker — saaledes Afmærkning, Tilsyn, Udbedring — derfor nødvendig have maattet træde noget til Side. Naar Virksomheden i disse Aar i saa høj Grad har maattet samles om den første foreliggende Opgave, selve Fredlysningsens Opnaaelse, ligger det i, at den stedse stigende Benyttelse af Jorden har gjort dette i høj Grad tilraadeligt. Fredningsarbejdet er saaledes i Tilslutning til den forudgaaende Virksomhed fremmet med al Kraft i de nordligste og vestligste Dele af Jylland: Vendsyssel (Horns Herred), Thy (Hassing, Hillerslev og Hundborg Herreder) samt i Dele af Ringkøbing og Ribe Amter (Nørre og Vester Horne Herreder). I Vendsyssel og Thy har Oberstløjtnant Søgaard og Forfatter Johan Skjoldborg virket i stort Omfang for Tilvejebringelsen af Fredlysninger, medens disse i de andre Egne væsentlig ere ordnede ved Museets egne Kræfter og i Forbindelse med andre Arbejder. Det gode Udbytte, som er naaet, skyldes som altid før den Forstaaelse af Oldtidsmindernes Værd og Villighed til at værne om dem, som Museet i stedse stigende Grad møder hos Landbrugerne, og som man ikke kan undlade her paa ny at fremhæve med Tak og Paaskønnelse. Af efterfølgende Fortegnelse ses, at de fredlyste Oldtidsminder fordele sig paa et meget stort Antal af Ejendomme, og at den største Del af dem bestaar af de runde Jordhøje, som navnlig høre Jyllands Oldtid til. Paa Øerne har Fredlysningsernes Antal været forholdsvis lille; her er saa meget dels fredlyst fra tidligere Tid, dels allerede flere Slægter tilbage ødelagt ved Jordens Opdyrkning. Til Gengæld ere nogle af de nu fredede Oldtidsminder paa Øerne særlig vigtige: Saaledes den i trykte Skrifter ofte omtalte Stenalderes Affaldsdyngge ved Havelse ved Isefjorden, tre af de store Stengrave fra den yngre Stenalder (i Fuglebjerg og Førsløv paa Sjælland, i Humble paa Langeland) o. a.

Kun for to af de fredlyste Oldtidsminder har der maattet ydes Godtgørelse, alle de andre Fredlysninger ere opnaaede uden noget Vederlag. Til enhver af de paagældende Lodsejere er Museets Tak bleven bragt ved et trykt Anerkendelsesdiplom.

Der er ved tidligere fredlyste Mindesmærker anbragt det sædvanlige Antal (100) Mærkesten af bornholmsk Granit.

Fredlysninger 1904.

Amt.	Herred.	Sogn.	By og Matr.-Nr.	Antal og Art.	Anm.
Frederiksborg	Lynge-Frederiksborg	Sigerslev	Sigerslevvester 11 a og b	1 Stenalderes Affaldsdyngge	
Københavns Sørsø	Ramsø Øster Flakkebjerg	Gadstrup Fuglebjerg	Ramsømagle 6 Fuglebjerg 4 a	1 Høj 1 Dyssekammer	købt
Do. Bornholms Svendborg	Do. Søndre Langelands Sønder	Førsløv Bodilsker Humble	Sneslev 11 d Bodilsker 26 e og 240 a b Hesselbjerg 11 b	1 stensat Grav 2 Bautastene 1 Gravkammer	købte
Do. Hjørring	Vinding Horns	Aunslev Aasted	Skalkendrup 1 m Aasted 4 b og 31 a	1 Høj 2 Høje	
Do.	Do.	Do.	Søndre Del 1 a og 2 og Aasted Ejerlag 31 b	7 Høje	
Do.	Do.	Do.	Vestre Del 4 a	4 Høje	
Do.	Do.	Do.	— 6	1 Høj	
Do.	Do.	Do.	— 7	1 Høj	
Do.	Do.	Do.	Mejling Ejerlav 7 e	2 Høje	
Do.	Do.	Flade	Bangsbo 1 a	1 Høj	